

URZĄD MIASTA OPOLA – BIURO URBANISTYCZNE

45-018 Opole, Pl. Wolności 7, tel. /fax: /077/ 45 11 924

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DOLINY OLSZYNKI W OPOLU**

mgr Anna Caputa

Emilia Twardowska

Opole, lipiec 2016

Spis treści:

1. WSTĘP	3
1.1. Podstawa formalno-prawna	3
1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami	3
1.3. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach	5
1.4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu	7
1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	8
2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	8
2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu	8
2.2. Stan środowiska na obszarze opracowania	12
2.3. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu	14
3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	15
3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu	15
3.2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	16
3.3. Docelowy sposób zagospodarowania obszaru objętego projektem planu	16
3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań	20
3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko	24
5. ZAKOŃCZENIE	25
5.1. Wnioski	25
5.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	25
5.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy	27
5.4. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy	27

Załącznik 1 Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem

Załącznik 2 Istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu mpzp

Załącznik 3 Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu mpzp

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu sporządzanego na podstawie Uchwały Nr XVI/290/15 Rady Miasta Opola z dnia 29 października 2015 r. Plan opracowywany jest zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w zakresie ustalonym przez Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Sporządzenie prognozy jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227), zgodnie, z którą przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu.

Zakres przedmiotowy prognozy został dostosowany do skali planu oraz stopnia jego szczegółowości i precyzji jego ustaleń. Jest on zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu składa się z części tekstowej (w postaci kart terenu) oraz części rysunkowej. Każda karta terenu zawiera informacje o możliwych przeznaczeniach terenu; zasadach kształtowania zabudowy i wskaźnikach urbanistycznych, które określają sposób kształtowania zabudowy, poprzez wyznaczenie linii zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, liczby kondygnacji, określenie wskaźnika intensywności zabudowy; zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego; zasadach ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i kultury współczesnej; zasadach ochrony i kształtowania ładu przestrzennego; zasadach obsługi komunikacyjnej, gdzie zawarte są informacje o dostępności komunikacyjnej terenu, sposobu realizacji miejsc postojowych itp.; zasadach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury, w tym sposobu zaopatrzenia w wodę, odbioru ścieków, odprowadzania wód opadowych, zaopatrzenia w gaz, energię ciepłą, energię elektryczną, gospodarki odpadami; zasadach i warunkach scalania i podziału nieruchomości, czyli minimalnych powierzchniach wydzielanych działek, szerokości frontów itd.; tymczasowym sposobie użytkowania, a także wysokość stawki procentowej, która jest podstawą do naliczania renty planistycznej.

Do głównych celów projektu planu należą:

- ochrona walorów przyrodniczych Doliny Olszynki oraz przebiegającego wzdłuż niej korytarza ekologicznego o znaczeniu lokalnym.
- ochrona terenów rolnych wraz z terenami zieleni przed rozprzestrzenianiem się intensywnej zabudowy,

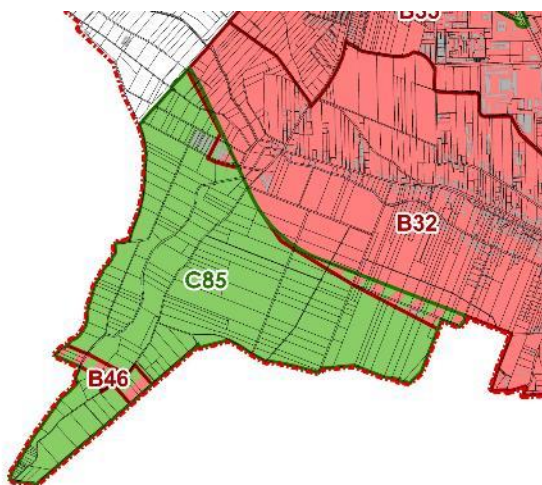
- konieczność dostosowania i aktualizacji zapisów regulujących sposób zagospodarowania terenów,
a następnie wprowadzenie odpowiednich zapisów regulujących sposób ich zagospodarowania.

W części obszaru (ok. 8% powierzchni granic) opracowania obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie Wójtowej Wsi w Opolu (Uchwała nr XXXIII/343/08 Rady Miasta Opola z dnia 3 lipca 2008 r.), B32,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Olszynka I w Opolu (Uchwała nr XXV/385/12 Rady Miasta Opola z dnia 26 kwietnia 2012 r.), B46,

Dokumenty te są aktualne w świetle przepisów prawa i można wydawać na ich podstawie pozwolenia na budowę.

Ilustracja 1 Fragment mapy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Opolu – obowiązujące (kolor czerwony) i opracowywane (kolor zielony), zmieniane (pasy czerwono-zielone)

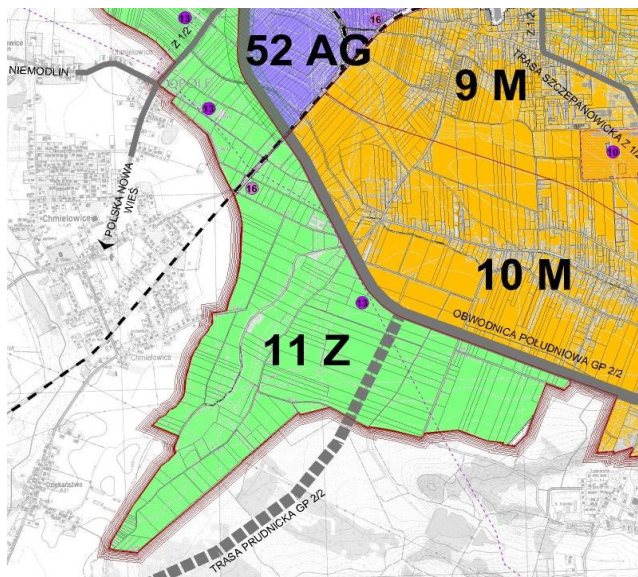

Źródło: <http://www.bip.um.opole.pl>

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, w którym cały teren opracowania położony jest w obszarze 11Z – Olszynka. Obszar ten przewiduje m.in. następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego (Ilustracja 2):

- strefa zieleni i wód powierzchniowych,
- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości,
- tereny zamknięte,
- obwodnica południowa, trasa w kierunku na Niemodlin i Polską Nową Wieś,
- rezerwa terenu pod węzeł i drogę łączącą obwodnicę południową z autostradą
- inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (zadanie nr 2, 13, 16).

Ilustracja 2 Fragment mapy Kierunki zagospodarowania przestrzennego (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola)

Źródło: <http://www.bip.um.opole.pl>

Jednocześnie w Studium określono obowiązujące ustalenia, które dotyczą m.in. zakazu:

- lokalizacji obiektów kubaturowych, oprócz obiektów niemieszkalnych, służących obsłudze rolnictwa i mieszkalnych wzdłuż ulicy Łąkowej w odległości do 500 m od ulicy Opolskiej w Chmielowicach poza strefą ochronną gazociągu wysokiego ciśnienia,
- zmiany stosunków wodnych,
- zmiany ukształtowania rzeźby terenu.

Zdefiniowano również nakazy:

- zachowania drzew i krzewów,
- uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
- zachowanie rezerwy terenu pod rozbudowę układu komunikacyjnego oraz uwzględnienie uciążliwości dróg.

1.3. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach

W celu opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska na podstawie następujących dokumentów:

- Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla miasta Opola (2005),
- Inwentaryzacji przyrodniczej miasta Opole (2012),
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola (Uchwała nr LXXI/745/10 Rady Miasta Opola z dnia 26 sierpnia 2010 r.),
- Uchwały nr XVI/290/15 Rady Miasta Opola z dnia 29 października 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu,
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Opola na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 (2012),
- Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla miasta Opola na lata 2013-2018 z perspektywą na lata 2019-2020 (2013),

- Mapa akustyczna dla miasta Opola (2012),
- Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Opola (2010),
- Ortofotomapy Opola wykonanej w 2015,
- Ocena wyników pomiarów monitoringowych pól elektromagnetycznych za rok 2014, WIOŚ Opole,
- Ocena wód powierzchniowych za rok 2014, WIOŚ Opole,
- Wyniki pomiarów jakości powietrza w 2015 roku, WIOŚ 2016

Podstawową metodą badawczą była również wizja terenu objętego granicami planu, na podstawie, której wykonano inwentaryzację urbanistyczną z uwzględnieniem istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego. Korzystając z dostępnych opracowań, danych WIOŚ w Opolu (pomiar zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych, stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych), analizowano stan środowiska pod kątem jego problemów. Analizując projektowane przeznaczenie terenu zadano sobie następujące pytania, które wspomogły proces powstawania dokumentu: czy kierunki i formy zagospodarowania przestrzennego wskazane do realizacji w planie mogą powodować znaczące negatywne skutki dla poszczególnych komponentów środowiska i ludzi, jeśli tak to, jakie; czy jest to najlepsze, najbardziej racjonalne zagospodarowanie terenu w tej części miasta; jak te zmiany wpłyną na środowisko i ludzi?

Porównując proponowane w planie funkcje terenu i sposób jego zagospodarowania z analizą stanu środowiska, posłużono się, zmodyfikowaną na potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, **metodą oceny wpływu zamierzonej inwestycji na środowisko**. Według literatury przedmiotu, po raz pierwszy, metoda ta została wykorzystana przez Kaufmana w poszukiwaniu rozwiązań oceniających wpływ ludzkiej działalności na środowisko. Jej głównym celem jest wykrycie we wczesnym stadium potencjalnego zagrożenia, jakie może stanowić proponowana inwestycja. W macierzy zaproponowanej w niniejszej prognozie (Tabela 2), oceniano wpływ wszystkich projektowanych przeznaczeń terenu na poszczególne komponenty środowiska tj. powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, faunę i florę, formy chronione, krajobraz, ludzi, zabytki i dobra materialne, powiązania zewnętrzne.

Poszczególnym oddziaływaniom przyporządkowano wagi w skali **od 3 do -3**, gdzie interpretacja jest następująca:

- **waga 3** – oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska,
- **waga 2** – oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga 1** – oddziaływanie korzystne niepowodujące zmian w środowisku,
- **waga 0** – oddziaływanie obojętne,
- **waga -1** – oddziaływanie niekorzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku,
- **waga -2** – oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga -3** – oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska.

Suma wszystkich wag pozwala określić:

- które ustalenia planu cechują się korzystnym, obojętnym lub negatywnym oddziaływaniem na środowisko,
- które komponenty środowiska są najbardziej narażone na korzystne bądź negatywne oddziaływania, a na które brak jakiegokolwiek oddziaływania,
- jaki jest ogólny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko.

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska skonstruowano tabelę (Tabela 3), w której oceniano, czy jest to oddziaływanie:

- pozytywne/obojętne/negatywne,
- chwilowe/stałe,
- krótkoterminowe/długoterminowe,
- bezpośrednie/pośrednie.

Jeśli z Tabeli 2 wynikało, że wpływ ustaleń planu jest obojętny, to w Tabeli 3 nie było możliwości jego dalszej analizy.

W oparciu o dostępną wiedzę dokonano analizy wprowadzanych ustaleń planu pod kątem ich oddziaływań na środowisko, przy założeniu, że zawarte w projekcie planu ustalenia zostaną docelowo zrealizowane. Prognoza powstawała przy równoległym konstruowaniu zapisów planu, w taki sposób, aby wyeliminować rozwiązania, które stanowiłyby zagrożenie dla środowiska i ludzi.

1.4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu

Analiza skutków realizacji postanowień projektu planu miejscowego wraz z oceną aktualności planu jest przeprowadzana zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku. Stosownie do tych zapisów Prezydent przekazuje Radzie Miasta wyniki analiz po uzyskaniu opinii gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady.

Monitorowanie skutków wdrożenia kierunków i form zagospodarowania proponowanych w miejscowym planie jest skomplikowanym procesem, szczególnie w krótkim przedziale czasowym, gdyż dopiero w dłuższej perspektywie mogą być zauważalne zmiany w zagospodarowaniu. Narzędziami, przydatnymi w tej analizie powinny być:

- wskaźniki dotyczące zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni,
- liczba wydawanych pozwoleń na budowę obiektów o różnym przeznaczeniu,
- obrót gruntami (powierzchnia gruntów, które zmieniają właściciela),
- liczba nowych budynków i obiektów,
- liczba obiektów zbudowanych nielegalnie i skuteczność ich likwidacji.

Pojawienie się jakichkolwiek niezgodności powinno skutkować podjęciem stosownych działań mających na celu wyegzekwowanie od właścicieli lub zarządców uciążliwych obiektów oraz dostosowanie się do norm środowiskowych. Ponadto monitoring prowadzony będzie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w Opolu funkcje tę pełni WIOŚ, który wyniki prezentuje corocznie w ogólnodostępnym Raporcie o stanie środowiska.

Zgodnie z wymogiem art. 55 ust. 3 pkt. 5 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, po uchwaleniu planu dołącza się do niego pisemne podsumowanie zawierające m.in. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. W przedmiotowym planie proponuje się objąć monitoringiem komponenty środowiska wyszczególnione w Tabeli 1.

Tabela 1 Komponenty środowiska proponowane do objęcia monitoringiem

lp.	komponent środowiska/przedmiot analiz	metoda/źródła informacji	częstotliwość
1.	powierzchnia biologicznie czynna, stan zieleni	mapa pokrycia terenu (ortofotomapy, szczególnie wykonane w podczerwieni)	co 5 lat
2.	klimat akustyczny	mapy hałasu, pomiary hałasu	co 5 lat
3.	realizacja obiektów budowlanych w zgodzie z zapisami planu miejscowego	nadzór budowlany, analiza ortofotomapy	corocznie

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie implikować transgranicznych oddziaływań na środowisko, ponieważ Opole leży w odległości około 50 km, od najbliższej granicy państwa z Republiką Czeską, a skala przedsięwzięcia związana z realizacją ustaleń projektowanego miejscowego planu będzie miała charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć także zamknie się w granicach gminy.

2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu

Położenie

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki usytuowany w południowo – zachodniej części Opola (Ilustracja 3), Granice analizowanego terenu stanowią:

- od północy: granice terenu zarezerwowanego pod przebieg projektowanej obwodnicy południowej, wyznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w rejonie Wójtowej Wsi w Opolu,
- od zachodu: granica administracyjna Opola, linia kolejowa nr 287 relacji Opole Zachodnie – Nysa,
- od wschodu: ul. Winowska, granica administracyjna Opola,
- od południa: granica administracyjna Opola.

Ilustracja 3 Obszar objęty projektem planu

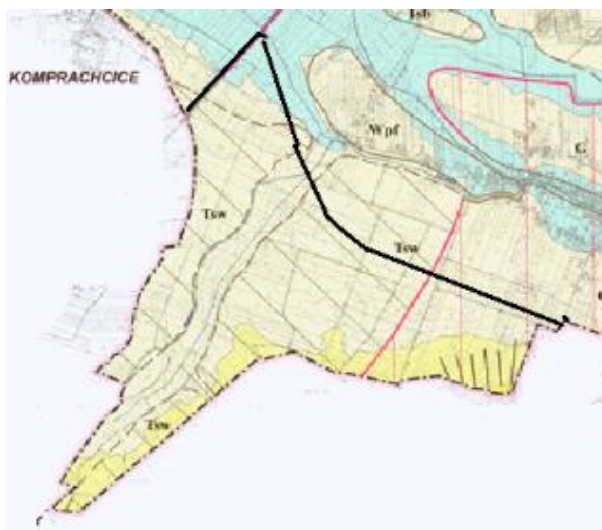
Źródło: Ortofotomapa Opola z września 2010 r.

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski według J. Kondrackiego teren opracowania położony jest w obrębie podprovincji Niziny Środkowopolskiej, w makroregionie Niziny Śląskiej, w obrębie mezoregionu Równiny Niemodlińskiej. Zgodnie z topologią krajobrazów naturalnych tego samego autora, analizowany rejon zalicza się do krajobrazów nizinnych, charakterystycznych dla den dolinnych wykształconych w obrębie dolin i równin akumulacyjnych, równinnych, z płytko występującymi wodami gruntowymi, z dominacją gleb napływowych – madowych – oraz roślinnością potencjalną łąk środkowoeuropejskich.

Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna

Teren opracowania w całości położony jest w obrębie Terasy średniej, która jest formą akumulacji rzecznej. Jest ona lokalnie piaszczysto-żwirowa o charakterze akumulacyjnym. Stanowi pozostałość zasypania w okresie zlodowacenia środkowopolskiego (Tsw). Wyniesiona jest 10-12 m ponad dno współczesnych dolin w przedziale wysokości 155-165 m n.p.m. Terasa ta jest w znacznym stopniu zdeformowana przez procesy denudacyjne. Powierzchnia terenu jest płaska lub lekko falista o wysokościach względnych nieprzekraczających 2-5 m. (Ilustracja 4):

Ilustracja 4 Ukształtowanie terenu

Źródło: Fragment mapy rzeźby terenu (Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe miasta Opola)

Flora i fauna

Obszar w granicach opracowania planu zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części Opola, w obrębie Wójtowej Wsi. Na jego zagospodarowanie składają się przede wszystkim grunty użytkowane rolniczo (głównie klas IVa, IVb, V), łąki oraz pastwiska, które uzupełnia infrastruktura melioracyjna. Przez teren przepływa ciek wodny Olszynka, który decyduje o jego walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Jest on lewostronnym dopływem Odry, a jego dolina stanowi korytarz ekologiczny o randze lokalnej. Ciek ten wpływa także na warunki wodne gruntów zlokalizowanych w jego najbliższym sąsiedztwie.

Obecna szata roślinna obszaru jest wynikiem przede wszystkim oddziaływań i czynników antropogenicznych. Najsilniejsze oddziaływanie antropogeniczne przejawia się poprzez degradację pierwotnej warstwy glebowej. Roślinność naturalna czy raczej seminaturalna na tym terenie praktycznie nie występuje. Istotnym uzupełnieniem szaty roślinnej opracowywanego terenu są łąki położone w dolinie Olszynki. Niestety obecnie, ze względu na silne nawożenie i intensyfikację rolnictwa są to zbiorowiska kadłubowe. Pospolite na tym terenie są również zespoły roślinne użytków rolnych, zarówno upraw zbożowych jak i okopowych. Są to chwasty towarzyszące uprawom roślin zbożowych jak i okopowych. Na badanym obszarze, cechującym się niewielką lesistością, występują nieliczne zbiorowiska leśne, charakterystyczne dla terenów nizinnych. Wzdłuż cieków wodnych występują niewielkie zadrzewienia. Pod względem różnorodności biologicznej fauny obszar ten należy do stosunkowo ubogich w gatunki zwierząt. Można tu spotkać zwierzęta typowe dla obszarów polnych, łąkowych i ruderalnych. Najlepiej poznana grupa zwierząt na tym terenie to bezkręgowce: ślimaki, kilka gatunków motyli oraz stawonogi. Grupa najbliższa człowiekowi – ssaki, ze względu na niesprzyjające warunki siedliskowe, jakie panują na tym obszarze stanowią nieliczną grupę, reprezentowana jest głównie przez gryzonie: mysz domową, zaroślową, szczura śniadego, wędrownego oraz kunę domową. Wśród kręgowców najliczniejsze są ptaki. Cały teren opracowania to obszar występowania siedlisk kuropatwy. Kuropatwa jest ptakiem łownym z określonym okresem polowań.

Gleby

W obrębie opracowania występuje dosyć duże zróżnicowanie typologiczne gleb, które jest wynikiem szczególnych i dość różnorodnych uwarunkowań geologicznych, geomorfologicznych, hydrologicznych oraz klimatycznych.

Ze względu na morfologię terenu odznaczającą się obszarową dominacją dolin i tarasów rzecznych, największe powierzchnie na analizowanym terenie zajmują mady oraz czarne ziemie. Występowanie mad warunkowane jest działalnością akumulacyjną występujących dość licznie na obszarze wód powierzchniowych. W mniejszym stopniu występują również gleby brunatne właściwe (gleby autogeniczne), mady glejowe. Pod względem przydatności rolniczej gleby charakteryzują się naturalną urodzajnością i przydatnością dla upraw o różnych wymaganiach.

Hydrografia

Wody powierzchniowe

Głównym ciekim wodnym na terenie opracowania jest Olszynka. Jest to lewy dopływ Odry o uregulowanym wąskim korycie, lokalnie w niewielkim zagłębieniu w stosunku do otaczającego

terenu. Oprócz Olszynki na badanym terenie występują inne, bezimienne małe cieki i rowy melioracyjne.

Wody podziemne

Teren opracowania to obszar występowania głównie wody w obrębie utworów skalistych turonu i cenomanu Garbu Groszowicko – Opolskiego. Wody szczelinowe występują w obrębie margli turońskich oraz w zwietrzelinach na różnych głębokościach tj. 1-5 m ppt. Woda gruntowa występuje w zwietrzelinach i skałach na głębokości poniżej 2 m ppt. Grunty zwietrzelinowe są słabo przepuszczalne. Łatwo się lasują pod wpływem wody i powietrza. Warunki takie korzystne są dla lokalizowania zabudowy. Drugi rodzaj wód gruntowych to wody w utworach przepuszczalnych, w piskach i żwirach dolin rzecznych i tarasów plejstoceńskich oraz na wysoczyźnie okalającej Garb Górnokredowy Groszowicko – Opolski. Woda gruntowa na tego rodzaju terenach występuje w strefie głębokości 1 – 2 m ppt.

Na obszarze projektowanego planu znajdują się następujące Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- Nr 335 „Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie”, akumulujący wody triasowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-porowych. Jest to zbiornik o powierzchni 100 km² o zasięgu powierzchniowym 2050 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 50 tys. m³ na dobę,
- Nr 333 „Zbiornik Opole-Zawadzkie”, gromadzący wody triasowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-krasowych; jest to Obszar Najwyższej Ochrony (ONO) o zasięgu terytorialnym ok. 750 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 200 tys. m³ na dobę,
- Nr 336 „Niecka Opolska”, który gromadzi wody kredowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-porowych. Powierzchnia zbiornika wynosi 138 km², a szacunkowe zasoby wynoszą 25 tys. m³ na dobę.

Klimat

Według regionalizacji klimatycznej A. Schmucka Opole zlokalizowane jest w regionie posiadającym łagodny klimat, pogoda przez większą część roku kształtowana jest pod wpływem polarnomorskich mas powietrza. Wzdłuż Olszynki mamy do czynienia z terenami o obniżonych warunkach klimatu lokalnego. Cechują się te tereny przeciętnymi warunkami usłonecznienia, gorszymi warunkami w zakresie termiki i wilgotności. Okresowo i lokalnie występuje stagnacja wychłodzonego i wilgotnego powietrza. Pozostałe obszary to tereny o korzystnych warunkach klimatu lokalnego. Charakterystyczne dla terenów płaskich i lekko falistych. Jedynie przy południowej granicy planu występuje klimat o nieznacznie gorszych warunkach klimatu lokalnego. Cechują się gorszym usłonecznieniem, szczególnie w okresie jesienno – zimowym. Warunki wilgotnościowe jednak, ze względu na głębszy poziom zalegania wód gruntowych są korzystne.

Zasoby naturalne

Na obszarze objętym opracowaniem zasobem naturalnym są wody podziemne sklasyfikowane w trzech Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych.

Oprócz wód podziemnych nie występują inne zasoby przyrodnicze o znaczeniu gospodarczym, a także takie, których wartość pozwalałaby na ich kwalifikację do ochrony prawnej.

Obszary i obiekty chronione

Przez teren opracowania, wzdłuż Olszynki przebiega korytarz ekologiczny Doliny Olszynki o randze lokalnej.

Regionalne korytarze ekologiczne zlokalizowane są najczęściej w miejscach gdzie nastąpiły największe przekształcenia naturalnych i seminarnych ekosystemów.

Korytarz lokalny Doliny Olszynki charakteryzuje się bardzo intensywnym rolniczym zagospodarowaniem, uwarunkowanym występowaniem żyznych gleb. Intensywne użytkowanie terenu spowodowało zanik i znaczną fragmentację biocenoz naturalnych i seminarnych. Zachowały się one w kilku niewielkich kompleksach leśnych oraz w dolinach rzecznych.

W południowej części opracowania występuje na niewielkim obszarze węzeł ekologiczny łąk w okolicy Dziekaństwa. Są to wyróżniające się z otoczenia skupiska osobników, gatunków, biomasy, pełniące rolę głównych centrów zasilania dla całego układu przestrzennego.

2.2. Stan środowiska na obszarze opracowania

Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Analizowany teren zajmują głównie pola uprawne i łąki. Jedyne budynki to zespół kurników w północnej części projektu planu oraz niewielka chlewnia w południowo – zachodniej części badanego obszaru.

Dane dotyczące zanieczyszczeń powietrza pochodzą z opracowań publikowanych w 2015 r. przez WIOŚ w Opolu i odnoszą się do pasywnej stacji pomiarowej zlokalizowanej na ul. Zwycięstwa, która leży w odległości około 1400 m w linii prostej od granicy przedmiotowego terenu. Poziom stężenia dwutlenku siarki (SO_2) wynosił w okresie średniorocznym maksymalnie $4,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie przekraczając tym samym normy. Średnia roczna wartość stężenia dwutlenku azotu (NO_2) wynosiła w 2015 r. $16,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnym poziomie stężenia $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Pył PM_{10} , czyli pył o średnicy ziaren poniżej $10 \mu\text{m}$ osiągnął w 2015 r. na stacji przy ul. Minorytów, która usytuowana jest w odległości około 2500 m od terenu opracowania poziom $33 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnym rocznym stężeniu $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Ocena jakości powietrza pod względem kryterium zdrowotnego stawia Opole, a więc także obszar prognozy w zakresie parametrów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w klasie A, gdzie poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnych i nie ma potrzeby podejmowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza. Analizując poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM_{10} można zauważyć, że w 2015 roku zostały przekroczone wartości dopuszczalne średniodobowe. Na wysokie poziomy stężenie w 2015 roku niewątpliwie miały wpływ warunki meteorologiczne np. niskie temperatury i bezwietrzne dni, które sprzyjały tworzeniu się smogu. Wyniki uzyskiwane w latach wcześniejszych potwierdzają problemy związane z tym zanieczyszczeniem i utwierdzają w obowiązku wdrażania naprawczych programów ochrony powietrza.

Osobnym problemem tego obszaru jest uciążliwość zapachowa pochodząca z kurników zlokalizowanych na terenie 1RU. Problem ten wiąże się z szeroko rozumianą ochroną zdrowia i środowiska a w szczególności ochrony powietrza. Przykry zapach pochodzący z tych kurników powoduje ogromny dyskomfort dla okolicznych mieszkańców a ponadto potrafi się przenosić na znaczne odległości i jest odczuwalny w dalej położonych dzielnicach Opola. Dodatkowo na terenie fermy drobiu zlokalizowane są silosy gromadzące paszę i wentylatory, które emitują hałas. Wszystkie

te subiektywne odczucia i wrażenia zapachowe lokalnej społeczności są złożonym problemem. Nie mieszczą się w ich subiektywnych standardach przy ocenie komfortu zamieszkania i właściwej ochrony środowiska naturalnego.

Klimat akustyczny

W rozumieniu Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego dotyczącej oceny i zarządzania poziomem hałasu, definiowany jest, jako niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez działalność człowieka na wolnym powietrzu, w tym hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy. Źródłami hałasu, dla których zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ustalono dopuszczalne wartości w środowisku są:

- drogi lub linie kolejowe, linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych,
- instalacje i pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu, w tym przemysł i gospodarka komunalna.

Terenami podlegającymi ochronie akustycznej są obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, rekreacyjno – wypoczynkowe i mieszkaniowo – usługowe.

Na omawianym obszarze dominuje funkcja rolna. W północnej części terenu znajduje się zespół kurników a w południowo- zachodniej niewielka chlewnia. Poza tymi obiektami, na terenie opracowania nie ma innych budynków. Również komunikacja jest słabo rozwinięta. Drogi istniejące to drogi polne służące głównie do obsługi rolnej pól uprawnych.

W związku z brakiem jakichkolwiek zakładów produkcyjnych, usługowych czy dróg na obszarze opracowania nie występuje problem hałasu.

Mapa emisyjna LDWN zamieszczona na <http://hram.um.opole.pl/imap/>, nie wykazuje na omawianym terenie terenów zagrożonych hałasem a także brak jest emisji hałasu Na tej samej zasadzie przedstawia się imisja LDWN.

Wspomniany wcześniej emitowany hałas z wentylatorów zainstalowanych w kurnikach na terenie 1 RU nie powoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Stan i źródła zanieczyszczenia wód

Przez obszar opracowania przepływa Olszynka. Jest to lewy dopływ Odry. Obszar opracowania położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitej części wód powierzchniowych (JCW): Olszynki i Glinki. Zgodnie z zapisami PGW, JCWP zostały ocenione, jako naturalne o złym stanie, zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Dokument WIOŚ pt. „Ocena wód powierzchniowych za rok 2014 w województwie opolskim” ocenia Odrę, jako silnie zmienioną o złym stanie, zagrożoną nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Można domniemać, że jakości wód w Olszynie jest zbliżona do jakości wody w Odrze.

Monitoring wód podziemnych na terenie Opola prowadzony jest zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej (Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych). W punkcie pomiarowym Opole wody podziemne miały, jakość III klasy, czyli dobry stan chemiczny (wskaźniki w III klasie jakości: żelazo, temperatura,

tlen rozpuszczony), w punkcie Opole (Zawada) w III klasie jakości (wskaźniki w granicach stężeń III klasy jakości: mangan), w punkcie Opole Groszowice w V klasie jakości, czyli słaby stan chemiczny (wskaźnik w granicach stężeń III klasy jakości: azotany, azotyny, kadm, wapń, wodorowęglany, temperatura, wskaźniki w granicach stężeń V klasy jakości: potas).

Odpady

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji można stwierdzić, że na terenie objętym projektem planu miejscowego praktycznie nie występuje problem „dzikich” wysypisk śmieci. Wszystkie odpady gospodarcze pochodzące z terenów zagospodarowanych poddane są segregacji i wywożone przez firmę, która ma podpisaną umowę na wywóz zanieczyszczeń z gminą.

Emitowanie pól elektromagnetycznych

Pomiary prowadzone w 2014 r. przez WIOŚ zgodne są z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa opolskiego na lata 2013-2015” i stanowią kontynuację obserwacji zmian poziomów pól elektromagnetycznych zachodzących w środowisku. Pomiary na terenie województwa opolskiego w wyznaczonych punktach, wykonano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Najbliżej terenu opracowania punkt pomiaru, to ul. Niemodlińska. Średnie wartości natężenia PEM w 2014 r. w województwie opolskim, utrzymywały się na niskich poziomach lub znajdowały się poniżej progu czułości sondy pomiarowej i nie przekroczyły wartości dopuszczalnej składowej wynoszącej 7 V/m (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymywania tych poziomów).

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenie projektu planu nie znajduje nie występują zakłady przemysłowe oraz usługi stwarzające zagrożenie ekologiczne czy możliwość wystąpienia poważnych awarii.

2.3. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu

Na zdecydowanej większości analizowanego obszaru obecnie nie ma obowiązującego planu miejscowego. W przypadku braku planu należy zakładać, iż teren będzie dalej użytkowany w sposób dotychczasowy. Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przy braku planu miejscowego możliwe jest uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, a potem pozwolenia na budowę. Efektem tego jest zagospodarowywanie i zabudowywanie terenu w sposób trudny do przewidzenia i nie zawsze spójny z założeniami ładu przestrzennego. W części obszaru (ok. 8% powierzchni granic) opracowania obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (Ilustracja 1):

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie Wójtowej Wsi w Opolu (Uchwała nr XXXIII/343/08 Rady Miasta Opola z dnia 3 lipca 2008 r.), B32,
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Olszynka I w Opolu (Uchwała nr XXV/385/12 Rady Miasta Opola z dnia 26 kwietnia 2012 r.), B46,

Dokumenty te są aktualne w świetle przepisów prawa i można wydawać na ich podstawie pozwolenia na budowę.

Analiza zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w przypadku braku realizacji postanowień MPZP (wariant „0”)

Na terenie opracowania obowiązują dwa plany miejscowe, o których była mowa w pkt. 1.2 i 2.3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni. Przystąpienie do sporządzenia planu miejscowego na analizowanym obszarze uzasadnia się potrzebą ochrony walorów przyrodniczych.

Za wariant „0” należy w tym przypadku uznać obecnie występujące uwarunkowania – bez realizacji postanowień zapisanych w projekcie planu.

Podjęcie prac planistycznych ma na celu zapewnienie realizacji celów polityki przestrzennej wynikającej ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opolu. Plan miejscowy będzie uwzględniał potrzebę ochrony lokalnego korytarza ekologicznego Doliny Olszynki.

W treści uchwały wprowadzono wiele zapisów mających na celu chronić i wzbogacać środowisko przyrodnicze. Przede wszystkim pozostawiają, na większości terenu, obecny sposób zagospodarowania. Przeznaczenie rolne obszaru opracowania ma na celu uchronić regionalny korytarz ekologiczny Doliny Olszynki przed niekontrolowaną zabudową. Służą temu zapisy planu, które:

- przeznaczają część terenu na powierzchnię biologicznie czynną (15% - 1RU, 30% - 2RU),
- zakazują zabudowy na pozostałych terenach,
- zakazują odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych,
- nakazują stosowanie do celów grzewczych i technologicznych przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- nakazują segregację odpadów.

W/w zapisy planu służą ochronie lokalnego korytarza ekologicznego Doliny Olszynki.

3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu

Obszar w granicach opracowania planu zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części Opolu, w obrębie Wójtowej Wsi. Na jego zagospodarowanie składają się przede wszystkim grunty użytkowane rolniczo (głównie klas IVa, IVb, V), łąki oraz pastwiska, które uzupełnia infrastruktura melioracyjna. Przez teren przepływa ciek wodny Olszynka, który decyduje o jego walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Jest on lewostronnym dopływem Odry, a jego dolina stanowi korytarz ekologiczny o randze lokalnej. Ciek ten wpływa także na podmokłość gruntów zlokalizowanych w jego najbliższym sąsiedztwie. Korytarze ekologiczne często są przerywane strefami nieciągłości, powodowanymi występowaniem terenów zurbanizowanych i zwartych ekosystemów pól uprawnych. Charakteryzują się jednak bogatą strukturą funkcjonalno-przestrzenną. Składają się na nią ekosystemy zadrzewieniowe, wodne, niewielkie fragmenty łąk. W procesach zagospodarowania przestrzennego powinno się za wszelką cenę dążyć do odtworzenia i zachowania

pełnej ciągłości strukturalno-funkcjonalnej korytarzy ekologicznych. Utrzymują one bowiem równowagę przyrodniczą silnie przekształconych gospodarczo terenów miasta.

3.2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwała rada gminy po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (art. 20 z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Z zapisów przywołanej ustawy wynika również to, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy powinno uwzględniać zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju (art. 9 ust. 2). W Koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju muszą być zawarte uwarunkowania, cele i kierunki zrównoważonego rozwoju kraju, w tym m.in. wymagania z zakresu ochrony środowiska. Obecnie obowiązujący dokument KPZK 2030 uwzględnia postanowienia Strategii Europa 2020, w której mowa jest o osiągnięciu rozwoju inteligentnego, zrównoważonego oraz sprzyjającego włączeniu społecznemu. Cel 4 w KPZK 2030 to: „kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Dla tak określonego celu wyznaczono zadania, z których w kontekście przedmiotowego projektu planu miejscowego istotne znaczenia mają:

- integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych,
- przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej,
- wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

3.3. Docelowy sposób zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad i standardów zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie przedmiotowy projekt przyczyni się do ochrony walorów przyrodniczych Doliny Olszynki oraz przebiegającego wzdłuż niej korytarza ekologicznego o znaczeniu lokalnym.

Sporządzenie planu miejscowego na tym terenie uzasadniają następujące fakty:

- ochroną walorów przyrodniczych Doliny Olszynki oraz przebiegającego wzdłuż niej korytarza ekologicznego o znaczeniu lokalnym,
- ochrona terenów rolnych wraz z terenami zieleni przed rozprzestrzenianiem się intensywnej zabudowy,
- konieczność wprowadzenia odpowiednich zapisów regulujących sposób zagospodarowania terenów, w tym określenie wskaźników urbanistycznych (maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy, wskaźnika miejsc postojowych, udziału powierzchni biologicznie czynnej itp.).

Wszystkie tereny wyznaczone w niniejszym dokumencie oceniono pod względem wpływu na środowisko, a wyniki tej oceny znajdują się w Tabeli 2. Każde z przeznaczeń oceniono pod względem

prawdopodobnego wpływu na środowisko przyjmując, że może ono być pozytywne, obojętne lub negatywne. Przyjęto skalę od 1 do 3 punktów dla oddziaływań pozytywnych, od -1 do -3 dla negatywnych i 0 punktów dla obojętnych uzyskując następującą hierarchię:

- oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3),
- oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2),
- oddziaływanie korzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku (1),
- oddziaływanie obojętne (0),
- oddziaływanie niekorzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku (-1),
- oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2),
- oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3).

W ramach istniejących oraz projektowanych przeznaczeń terenów wprowadzono w zapisach planu szereg ustaleń, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mają na celu porządkowanie istniejącego zagospodarowania. Zapisy planu porządkują więc między innymi kwestie związane z możliwością zabudowy.

Z Tabeli 2 wynika, że realizacja docelowych ustaleń planu wpłynie korzystnie na środowisko. Przy założeniu, że liczba punktów może wynosić od -36 do 36, suma punktów analizowanego projektu to 3. Większość terenów będzie miało takie samo przeznaczenie jak do tej pory. Obecnie są to tereny rolnicze. W projekcie planu, na większości terenów, zostaje utrzymana ta funkcja. Niewielka ilość terenu plan przeznacza na tereny leśne oraz na tereny obsługi gospodarstw rolnych.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynyki w Opolu przewidziano następujące tereny:

- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych – RU,
- tereny rolnicze – R,
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych – WS,
- lasy – ZL,
- tereny dróg publicznych: skrzyżowanie lub węzeł – KDI, ulica główne ruchu przyspieszonego – KDGP, ulice dojazdowe – KDD,
- tereny zamknięte – IS.

Przedmiotowy plan ma dostosować i zaktualizować regulacje dotyczące sposobu zagospodarowania terenów. Przeznaczenia terenów na terenie opracowania są mało zróżnicowane. Większość terenów zachowuje charakter rolny. Takie rozwiązanie pozwoli chronić lokalny korytarz Doliny Olszynyki. Ustanowiono tylko dwa tereny obsługi rolnej, które też nie będą miały negatywnego wpływu na środowisko. Wpływ ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego został przedstawiony w Tabeli 2.

Tabela 2 Wpływ ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu na środowisko przyrodnicze

symbol terenu	przeznaczenie terenu	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne niepowodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	suma
1,2 RU	istniejące tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych-powiększenie terenu	-1	0	0	0	0	0	-1	0	-1	3	0	0	0
1-9 R	istniejące tereny rolnicze	0	0	-1	1	1	0	1	0	0	3	0	0	5
1,2 ZL	istniejące lasy	0	0	0	3	3	0	3	0	3	3	0	0	15
1-10 WS	istniejące tereny wód powierzchniowych śródlądowych	0	0	0	2	2	0	3	0	3	3	0	0	13
1,2 KDI	projektowana droga publiczna – skrzyżowanie lub węzeł	-3	0	-1	-3	-3	-3	-3	0	-3	3	0	3	-13
1,2 KDD	istniejące drogi publiczne – ulice dojazdowe	-1	0	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	3	0	0	-4
1 KDGP	projektowane drogi publiczne – ulica główna ruchu przyspieszonego	-3	0	-1	-3	-3	-3	-3	0	-3	3	0	3	-13
1 IS	istniejące tereny zamknięte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
suma		-8	0	-4	-1	-1	-7	-1	0	-2	21	0	6	3

Tabela 3 Sposób, w jaki ustalenia projektu planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki oddziałują na środowisko naturalne

symbol terenu	przeznaczenie terenu	sposób oddziaływania											
		pozytywne/obojętne/negatywne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
1,2 RU	istniejące tereny obsługi produkcji w gosp. rolnych, hodowlanych i ogrodniczych- powiększenie terenu	negatywne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	negatywne	obojętne	negatywne	pozytywne	obojętne	obojętne
		stałe						stałe		stałe	stałe		
		długoterminowe						długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie						bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
1-9 R	istniejące tereny rolnicze	obojętne	obojętne	negatywne	pozytywne	pozytywne	obojętne	pozytywne	obojętne	obojętne	pozytywne	obojętne	obojętne
				stałe	stałe	stałe		stałe			stałe		
				długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe			długoterminowe		
				bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie			bezpośrednie		
1,2 ZL	istniejące lasy	obojętne	obojętne	obojętne	pozytywne	pozytywne	obojętne	pozytywne	obojętne	pozytywne	pozytywne	obojętne	obojętne
					stałe	stałe		stałe		stałe	stałe		
					długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
					bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
1-10 WS	istniejące tereny wód powierzch. śródlądowych	obojętne	obojętne	obojętne	pozytywne	pozytywne	obojętne	pozytywne	obojętne	pozytywne	pozytywne	obojętne	obojętne
					stałe	stałe		stałe		stałe	stałe		
					długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
					bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
1,2 KDI	projektowana droga publiczna – skrzyżowanie lub węzeł	negatywne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	obojętne	negatywne	pozytywne	obojętne	obojętne
		stałe		stałe	stałe	stałe	stałe	stałe		stałe	stałe		
		długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
1 KDGP	projektowane drogi publiczne – ulica główna ruchu przyspieszonego	negatywne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	obojętne	negatywne	pozytywne		pozytywne
		stałe		stałe	stałe	stałe	stałe	stałe		stałe	stałe		stałe
		długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe
		bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie
1,2 KDD	istniejące drogi publiczne – ulice dojazdowe	negatywne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	obojętne	negatywne	pozytywne	obojętne	obojętne
		stałe		stałe	stałe	stałe	stałe	stałe		stałe	stałe		
		długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
1 IS	istniejące tereny zamknięte	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne

Źródło: opracowanie własne

3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań

Projekt miejscowego planu zagospodarowania Doliny Olszynki w Opolu obejmuje powierzchniowo obszar 155 ha. W większości zaproponowane funkcje i sposoby przeznaczenia terenu są spójne z występującymi na terenie opracowania oraz na terenach sąsiednich. W tabelach 2 i 3 przedstawiono wpływ przeznaczeń terenów na środowisko naturalne. Część oddziaływań określona jest jako obojętna, ale występują również oddziaływania negatywne i pozytywne. Warto przeanalizować i ocenić, jak wszystkie ustalenia planu wpływają na poszczególne komponenty środowiska.

Powierzchnia ziemi

Realizacja wszystkich postanowień planu sumarycznie wpłynie na powierzchnię ziemi negatywnie. Powodem są przede wszystkim budowa nowych dróg oraz drogi istniejące. Powierzchnia ziemi uciepi na tym trwale. Z realizacją tych postanowień wiązą się jednak również oddziaływania chwilowe powodowane przez wykonywanie robót ziemnych podczas budowy. Eksploatacja wybudowanych dróg oraz parkingów przez pojazdy silnikowe może powodować przedostawanie się do powierzchni ziemi metali ciężkich pochodzących ze spalania paliw oraz innych substancji związanych z eksploatacją pojazdów, jak na przykład wyciek olejów silnikowych lub innych płynów.

Zasoby naturalne

Na przedmiotowym terenie zasobem naturalnym są wody podziemne, które nie są zagrożone ze względu na fakt, że zdecydowaną większość terenów przeznaczono pod rolnictwo. Przeprowadzenie, natomiast inwestycji drogowych wymaga wykonania odpowiednich zabezpieczeń technicznych przed negatywnym skutkiem oddziaływania na środowisko.

Wody powierzchniowe i podziemne

Zapisy w planie dotyczące zabudowy zawierają między innymi nakaz odprowadzania ścieków poprzez rozdzielczą kanalizację sanitarną do istniejącego układu miejskiej kanalizacji ogólnospławnej, co jest korzystne zarówno dla wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Negatywnie na jakość wód mogą oddziaływać budowane lub poszerzane ciągi komunikacyjne: w sposób pośredni – poprzez zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz w sposób bezpośredni – poprzez spływ substancji toksycznych zarówno w trakcie realizacji prac inwestycyjnych, jak i w czasie eksploatacji. Stosowanie się jednak do zapisów planu i przepisów odrębnych, uchroni wody podziemne od negatywnego wpływu. Na stan wód powierzchniowych i podziemnych może mieć wpływ produkcja rolna i związane z tym nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin. Przy wysokiej intensyfikacji tych procesów może dojść do zanieczyszczenia chemicznego wód.

Klimat lokalny

Wpływ realizacji postanowień projektowanego planu na klimat lokalny można rozpatrywać dwojako: zarówno jako negatywny, jak i pozytywny. Z jednej strony budowa nowych odcinków dróg może wiązać się z większą ilością produkowanych spalin, ale z drugiej strony utrzymanie na większości terenu funkcji rolnej będzie wpływać korzystnie na klimat lokalny.

Powietrze atmosferyczne

Realizacja postanowień projektu planu może pogorszyć jakość powietrza atmosferycznego. Budowa nowych dróg, zwiększający się ruch uliczny mogą przyczynić się do wzrostu stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, przede wszystkim pyłu (w tym pyłu zawieszonego wraz z osadzonym na nim benzo(a)pirenem, czy metalami ciężkimi), ale również pochodzących ze spalania paliw dwutlenku siarki, tlenków azotu, czy węglowodorów. Ze względu na to, że poziomy stężenie gazowych zanieczyszczeń powietrza są obecnie na niskim poziomie, a ich tendencja jest spadkowa, nie ma dużego zagrożenia przekroczenia tych poziomów podczas i po realizacji postanowień projektu planu. Zagrożenie takie jest jednak związane z nadmierną emisją pyłu, w tym pyłu zawieszonego PM10, którego poziomy dopuszczalne w chwili uchwalania projektu planu są przekroczone. Osobnym problemem jest zanieczyszczenie powietrza pyłami i spalinami. Biorąc pod uwagę stale rosnącą ilość samochodów, stan powietrza atmosferycznego będzie się pogarszał. Czynnikiem ten jest niezależny od zapisów planu. Jeśli chodzi o zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł grzewczych, to przy zastosowaniu odpowiednich urządzeń oraz odpowiedniego paliwa np. gazu, emisję zanieczyszczeń można zmniejszyć do minimum. Wszystkie te zagrożenia są bardzo małe dla tego obszaru, ponieważ teren opracowania charakteryzuje się bardzo małą ilością dróg a pozostałe tereny przeznaczone są głównie pod rolnictwo. Uprawy rolne, łąki, lasy i tereny wód wpłyną korzystnie na stan powietrza atmosferycznego.

Zgłaszany przez mieszkańców problem związany z odorem pochodzącym z kurników jest trudny do zweryfikowania. Obecny stan prawny nie pozwala ocenić, czy dana uciążliwość – zapach – mieści się w granicach wyznaczonych przez normy prawne, czy je przekracza. Prace nad prawnym uregulowaniem zagadnień dotyczących standardów zapachowej jakości powietrza podejmowane są od wielu lat zarówno w kraju, jak i całej Unii Europejskiej. Ze względu na szeroką tematykę problemu Komisja Europejska nie przygotowała jednolitego prawodawstwa w tym zakresie, w formie dyrektywy lub wytycznych. W tym kontekście, prawne uregulowania zapachowej uciążliwości powietrza wydają się konieczne ze względu na brak innych narzędzi motywujących podmioty do podejmowania działań zmierzających do wyeliminowania lub ograniczenia emisji zapachowych powstających w związku z prowadzeniem działalności uciążliwej zapachowo. Wobec tego konieczne staje się określenie w stosownych regulacjach prawnych dopuszczalnych poziomów substancji zapachowych w powietrzu i częstości ich przekraczania, jak również referencyjnych metodyk pomiarów substancji zapachowych w powietrzu.

Klimat akustyczny

Głównym źródłem hałasu w planach są drogi. Jak wspomniano już w tym opracowaniu, tereny przeznaczone są głównie pod rolnictwo, które nie generują hałasu. Budowa drogi KDGP oraz KDI wpłynie ujemnie na poziom hałasu. Będą one głównym źródłem hałasu.

Znaczącym oddziaływaniem, w odczuciu lokalnej społeczności, może być hałas emitowany z terenu fermy drobiu na terenie 1 RU. Mapa hałasu umieszczona na stronie internetowej Urzędu Miasta Opola nie wykazuje na omawianym terenie przekroczenia norm hałasu. Projekt planu nie dopuszcza lokalizacji nowych obiektów budowlanych, a więc ryzyko zwiększenia lub powstania hałasu z działalności gospodarczej nie istnieje.

Fauna i flora

Przez teren opracowania przepływa ciek wodny Olszynka oraz parę innych bezimiennych cieków i rowów. Wzdłuż Doliny Olszynki przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym.

Dominującą formą zagospodarowania całego terenu są uprawy rolnicze przerywane występowaniem łąk i pastwisk. Tereny upraw rolnych stanowią tło dla rozmieszczonych niewielkich ekosystemów leśnych, zadrzewień oraz wód powierzchniowych. Koncentracja zadrzewień w korytarzu ekologicznym występuje w miejscach o najmniej korzystnych warunkach do zagospodarowania, tj. wzdłuż koryt rzek czy stromych zboczach. Liniowe zadrzewienia występują ponadto wzdłuż dróg rolniczych.

Wydłużony charakter doliny sprzyja migracji gatunków roślin i zwierząt. Wpływa na zachowanie bioróżnorodności florystycznej i faunistycznej biocenoz. Cały teren opracowania to obszar występowania kuropatwy. Na południu opracowania występuje na niewielkim obszarze węzeł ekologiczny łąk w okolicy Dziekaństwa. Są to wyróżniające się z otoczenia skupiska osobników, gatunków, biomasy, pełniące rolę głównych centrów zasilania dla całego układu przestrzennego. Utrzymanie charakteru rolniczego terenu a także wzmocnienie roli pozostałych cieków i rowów poprzez zakaz zabudowy i orurowania, sprzyja ochronie obszarów o największych walorach przyrodniczych. Zachowanie tych walorów wymaga zachowania korytarzy ekologicznych, które umożliwią przemieszczanie się gatunków a także będą stabilizować strukturę przestrzenną systemu.

Krajobraz

Teren opracowania to krajobraz typowo rolniczy. W północnej oraz wschodniej części obszaru zlokalizowane są dwa gospodarstwa rolne o charakterze przedsiębiorstw specjalizujących się w chowie trzody chlewnej oraz drobiu.

Obsługę komunikacyjną obszaru zapewniają drogi transportu rolnego oraz drogi klasy lokalnej (ul. R. Urbana, ul. Winowska). Ważne jest wprowadzenie w planie miejscowym pewnych ustaleń i ograniczeń odnośnie możliwości zabudowy. Największą zmianą w krajobrazie będzie budowa dróg i węzłów drogowych (KDGP i KDI). Zapisy planu nie wprowadzają na pozostałych terenach znaczących zmian w przeznaczeniach a jedynie uwzględnia istniejące zagospodarowanie oraz ochronę Doliny Olszynki.

W celu poprawy krajobrazu a także w celu zmniejszenia odczucia podwyższonego hałasu wprowadzono w projekcie planu szpaler drzew przy terenie 1 RU, wzdłuż drogi 1 KDD, który będzie pełnić w pewnym sensie zieleni izolacyjną.

Ludzie

Zapisy planu kontynuują zakorzenione od lat na tym terenie funkcje. Teren wykorzystywany jest głównie do produkcji rolnej i plan zachowuje ten sposób korzystania z terenu. Ponadto, plan wzmacnia ochronę korytarza ekologicznego, co niewątpliwie wpłynie korzystnie na środowisko naturalne w tym na człowieka. Niewątpliwie największe znaczenie dla ludzi ma wprowadzona droga KDGP. Spełnia ona oczekiwania społeczne ponadlokalne, związane z możliwością szybkiego dojazdu do autostrady i granicy kraju.

Zabytki i dobra materialne

Na terenie opracowywanego planu miejscowego nie występują wpisane do rejestru zabytków ani inne zabytki.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W wyniku realizacji ustaleń planu nie istnieje ryzyko wystąpienia poważnej awarii, ponieważ na terenie nie przewiduje się żadnych terenów usługowych czy produkcyjnych.

Oddziaływanie według stopnia uciążliwości

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu **nie przewiduje się nowych inwestycji, które wpłynęłyby znacząco niekorzystnie na środowisko przyrodnicze.**

Zgodnie z przyjętą metodą obszar opracowania podzielony został według stopnia oddziaływania na środowisko na tereny, w których:

- I. realizacja ustaleń planu będzie miała korzystniejszy wpływ na środowisko przyrodnicze (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektem planu będzie miał bardziej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe użytkowanie*) – WS, ZL,
- II. realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektowanym planem będzie miał podobny wpływ na środowisko jak dotychczasowe użytkowanie*) – R, RU, IS,
- III. realizacja ustaleń planu może mieć mniej korzystny wpływ na stan środowiska przyrodniczego (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektowanym planem będzie miał mniej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe użytkowanie*) – KDD, KDI, KDGP.

Powyższy podział przedstawiony jest na załączniku nr 3 do niniejszego opracowania.

Dotychczasowy sposób użytkowania terenu objętego projektem planu Doliny Olszynki w niewielki sposób wpływa na tutejsze środowisko. Dominującą funkcją na tym terenie to rola. Nie występuje tu problem związany z wytwarzaniem i odprowadzaniem ścieków do kanalizacji. Odpady z dwóch terenów obsługi rolnej odbiera firma, która ma podpisaną umowę z Urzędem Miasta. Niewielkim źródłem zanieczyszczeń może być odbywający się transport drogowy, który przyczynia się także do pogorszenia klimatu akustycznego. Jest on jednak niewielki ze względu na słabo rozwiniętą sieć komunikacyjną.

Plan jest środkiem w pewnym stopniu zapobiegającym powstaniu negatywnych skutków dla środowiska, należy jednak pamiętać, że podejmowane przedsięwzięcia służące realizacji inwestycji będą mogły generować negatywne oddziaływania, np.: hałas związany z budową nowych czy modernizacją istniejących ciągów komunikacyjnych.

Podtrzymanie lub korekta zapisów obecnie obowiązującego planu

Projekt planu praktycznie nie wprowadza nowych terenów. Projektanci podtrzymują funkcje już istniejące, które są kontynuacją obecnego zagospodarowania. Dokonano jedynie pewnych korekt w zapisach planu. Są to ustalenia planu o charakterze pozytywnym, ponieważ służą środowisku naturalnemu i mieszkańcom Opola. Utrzymanie terenów rolnych, zakaz zabudowy czy wzmocnienie funkcji wód śródlądowych ma chronić walory przyrodnicze Doliny Olszynki oraz przebiegającego wzdłuż niej korytarza ekologicznego o znaczeniu lokalnym. Ponadto tereny leśne zbliżone są do naturalnego i mają duże znaczenie dla fauny i flory. Mogą mieć tu siedliska różnorodne gatunki wzbogacające ten typ biocenozy.

Uporządkowanie obsługi komunikacji oraz wprowadzenie nowych dróg

Obsługę komunikacyjną obszaru zapewniają drogi transportu rolnego oraz drogi klasy lokalnej. Nowymi elementami infrastruktury drogowej są węzły lub skrzyżowania (KDI) oraz drogi o ruchu przyspieszonym (KDGP). Droga KDGP jest fragmentem Trasy Prudnickiej, która jest wpisana w Studium zagospodarowania przestrzennego i jest kluczowa dla tranzytu w kierunku autostrady i granicy kraju.

3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko powstawała równolegle do projektowanego planu w ścisłej współpracy autorów poszczególnych opracowań, w związku, z czym już na etapie koncepcyjnym ustalenia budzące zastrzeżenia były na bieżąco weryfikowane. Z uwagi na charakter planu, którego głównym celem jest ochrona lokalnego korytarza ekologicznego, można stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie zmieni środowiska. Analizowany plan nie będzie wprowadzał znacznych zmian w przeznaczeniach terenów, a jedynie uwzględni w nich istniejące zagospodarowanie, ochronę Doliny Olszynyki oraz dostosuje i doprecyzuje ustalenia planu do aktualnych wymagań prawnych. Ochrona korytarza ekologicznego sprowadza się do wprowadzenia zakazu zabudowy, nakazu zachowania a tym samym wzbogacania biocenozy łąkowych, wodnych i zadrzewionych. Uniwersalny korytarz ekologiczny powinien charakteryzować się bogactwem siedlisk i nisz ekologicznych, gdyż jedynie to czyni go przydatnym do migracji różnych pod względem wymagań organizmów. Korytarz ekologiczny budują tworzące ciągłość przestrzenną, sąsiadujące ze sobą ekosystemy typów sprzyjających przemieszczaniu - dla zwierząt zapewniają one ochronę i miejsca żerowania, dla roślin różnorodność warunków siedliskowych i możliwość płynnego lub skokowego przemieszczania się i opanowywania kolejnych ekosystemów o korzystnych cechach siedliskowych. W przypadku siedlisk łąkowych szczególną formą ochrony jest zakaz degradacji stosunków wodnych.

Największy wpływ na środowisko będzie mieć realizacja dróg, głównie KDGP i KDI. Są to jednak drogi kluczowe dla funkcjonowania całego regionu a więc ich powstanie jest bezwarunkowe.

Na etapie tworzenia planu ustala się sposób zagospodarowania poszczególnych terenów nie określając jednak ram czasowych dla realizacji tych zamierzeń. Plan nie jest także dokumentem, który określa w sposób szczegółowy sposób ich realizacji – rozwiązań technicznych czy organizacyjnych związanych z budową. Do tego służą decyzje administracyjne poprzedzające rozpoczęcie inwestycji. Stosowanie się do ustaleń planu, który został sporządzony w zgodzie z dokumentami odrębnymi, m.in. takimi jak Prawo Wodne czy Prawo Ochrony Środowiska jest wystarczającym „środkiem” zapobiegawczym, który uchroni teren przed ewentualnymi negatywnymi trendami, jakie mogą się pojawić, a których prognoza nie jest do końca w stanie przewidzieć.

W poprzednich rozdziałach została przeprowadzona analiza stanu istniejącego środowiska przyrodniczego, zmian, jakie wprowadza projekt planu miejscowego oraz jak postanowienia planu mogą oddziaływać na środowisko tej części Opola. W przyszłym zagospodarowaniu tego terenu projektant wprowadza zakaz zabudowy.

5. ZAKOŃCZENIE

5.1. Wnioski

Przedmiotowy projektu planu będzie miał na celu zachowanie ustaleń i kierunków zagospodarowania przestrzennego, określonych w obowiązującym studium, związanych m.in. z ochroną walorów przyrodniczych Doliny Olszynki oraz ochroną przebiegającego wzdłuż jej granic korytarza ekologicznego o znaczeniu lokalnym. Ochronie przed rozprzestrzenianiem się nowej zabudowy będą podlegać tereny rolne. W zakresie ustaleń dla obowiązujących na tym terenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Olszynka I w Opolu (Uchwała nr XXV/385/12 Rady Miasta Opola z dnia 26 kwietnia 2012 r.) oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie Wójtowej Wsi w Opolu (Uchwała nr XXXIII/343/08 Rady Miasta Opola z dnia 3 lipca 2008 r.), analizowany plan nie będzie wprowadzał znacznych zmian w przeznaczeniach terenów, a jedynie uwzględni w nich istniejące zagospodarowanie, ochronę Doliny Olszynki oraz dostosuje i doprecyzuje ustalenia planu do aktualnych wymagań prawnych. Największą zmianą w przestrzeni będzie w przyszłości droga główna ruchu przyspieszonego (KDGP), która będzie miała najbardziej niekorzystny wpływ na środowisko naturalne.

Miejscowy plan będzie przewidywał m.in.:

- zakaz zmiany stosunków wodnych,
- zakaz zabudowy,
- zachowanie drzew i krzewów,
- ustanowienie terenów leśnych,
- utrzymanie terenów rolnych.

5.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227) . Prognozę sporządza się w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 ustawy OOŚ oraz uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska a także z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Prognoza zawiera informacje o: zakresie i głównych celach projektowanego planu miejscowego (rozdział 1.2), metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy (rozdział 1.3), możliwości oddziaływania realizacji postanowień projektowanego dokumentu na państwa sąsiednie (rozdział 1.5). Prognoza zawiera również propozycje metod monitorowania skutków realizacji postanowień projektowanego planu (rozdział 1.4). W ramach sporządzenia prognozy przeprowadzono ogólną charakterystykę obszaru (rozdział 2.1) i oceniono istniejący stan środowiska (rozdział 2.2), przeanalizowano również wpływ na środowisko braku realizacji postanowień planu (rozdział 2.3), wymieniono najważniejsze problemy środowiska występujące na obszarze opracowania (rozdział 3.1), cele ochrony środowiska ustanowione na różnych szczeblach (rozdział 3.2), a także przeanalizowano docelowy sposób zagospodarowania przestrzennego obszaru (rozdział 3.3). Dokonano analizy

i oceny potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko (rozdział 3.4). W dokumencie zaproponowano również rozwiązania, które pomogą zmniejszyć negatywne oddziaływanie postanowień projektu planu na poszczególne elementy środowiska naturalnego (rozdział 3.5), a także wymieniono trudności, jakie pojawiły się podczas sporządzania prognozy (rozdział 5.3).

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Doliny Olszynki w Opolu. Obszar zajmujący powierzchnię ok. 155 ha usytuowany jest w południowo-zachodniej części Opolu, w obrębie Wójtowej Wsi.

W części obszaru (ok. 8% powierzchni terenu) opracowania obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie Wójtowej Wsi w Opolu (Uchwała nr XXXIII/343/08 Rady Miasta Opolu z dnia 3 lipca 2008 r.),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Olszynka I w Opolu (Uchwała nr XXV/385/12 Rady Miasta Opolu z dnia 26 kwietnia 2012 r.).

Dokumenty te są aktualne w świetle przepisów prawa i można wydawać na ich podstawie pozwolenia na budowę.

Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń planu. W prognozie oceniono oddziaływanie każdego przeznaczenia terenu na poszczególne elementy środowiska: powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, faunę i florę, formy chronione, krajobraz, ludzi, zabytki i dobra materialne oraz powiązania zewnętrzne. W zależności od rodzaju oddziaływania (pozytywne, czy negatywne) i jego intensywności zastosowano skalę od -3 do 3, w której 0 oznaczało oddziaływanie obojętne lub brak oddziaływania. Następnie oceniono, czy wpływ jest bezpośredni czy pośredni, krótkoterminowy, średnioterminowy, czy długoterminowy, stały czy chwilowy. Zanim jednak przystąpiono do oceny przeanalizowano potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu. Analiza wykazała, że zaniechanie realizacji postanowień planu skutkuje pogorszeniem jakości środowiska oraz ładu przestrzennego między innymi poprzez chaotyczne zagospodarowanie terenu.

Kolejnym etapem prognozy było przeanalizowanie dokumentów ustanowionych na wyższym szczeblu pod kątem zgodności projektu planu z umieszczonymi tam zapisami z zakresu ochrony środowiska.

Realizacja poszczególnych postanowień projektu planu będzie w różny sposób wpływać na poszczególne elementy środowiska naturalnego. Jednak w ogólnym podsumowaniu realizacja wszystkich postanowień planu będzie dla środowiska korzystna. Najkorzystniejszym zabiegiem na obszarze projektu planu będzie utrzymanie i wzmocnienie roli terenów zieleni i terenów wód powierzchniowych a także zakaz zabudowy. Najbardziej negatywny wpływ na środowisko będą miały tereny dróg.

Ze względu na długoterminowy charakter realizacji postanowień planu miejscowego po jego uchwaleniu, oddziaływania działań na środowisko w większości przypadków również mają charakter długoterminowy i stały.

5.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono braków odnośnie literatury czy materiałów kartograficznych, istotnym problemem jest jednak poziom szczegółowości, na jakim są one opracowane. Większość materiałów, z których korzystano zostało docelowo sporządzonych dla całego miasta – stąd pojawiają się trudności w odniesieniu do badanego terenu.

5.4. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

- [1] Kondracki J., 2000, Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
- [2] Atmoterm 2012 Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Opola na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019 (2012),
- [3] Kowalczyk R., 2004, Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola”, Opole,
- [4] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, przyjęte uchwałą nr LIV/602/05 Rady Miasta Opola z dnia 17 listopada 2005 r.,
- [5] Atmoterm 2010 Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta Opola,
- [6] Atmoterm 2013 Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola na lata 2013-2018 z perspektywą na lata 2019-2020,
- [7] Ecosystem Projekt 2012 Inwentaryzacja przyrodnicza Opole 2011-2012,
- [8] WIOŚ Opole 2015 Badania PEM w 2014,
- [9] WIOŚ Opole 2015 Ocena wód powierzchniowych za 2014 rok w województwie opolskim,
- [10] WIOŚ Opole 2016 Wyniki pomiarów jakości powietrza w 2015 roku,
- [11] WIOŚ Opole 2016 Ocena jakości powietrza za 2015 roku.